

convingeri, cum ar fi aceea că pentru remunerația cuvenită autorului, în temeiul unui contract de cesiune a drepturilor patrimoniale asupra opere create de acesta, ar fi nevoie de tot felul de tarife, instrucțiuni și norme elaborate de un minister sau altul, ori de Guvern. Chiar și cu punerea la punct a subiectului, va mai dura, probabil, până ce autorii - inclusiv, aceia care lucrează în sau pentru muzee -, vor învăța să negocieze contractele pe care le vor încheia pentru creațiile lor și vor învăța, în același timp, că pentru a-și impune, cu mai multă ușurință, cererile, vor trebui să se unească. Astfel, își vor putea apăra, în comun, drepturile.

NOTE

¹ Delia Ruxandra Mucică, *Ghid practic de proprietate intelectuală pentru domeniul artelor vizuale*, Editura Dominus Art, București, 1997, 72 pagini.

² Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile (FDSC), Agenția Română pentru Dezvoltare (ARD), Atlas Consel, Centrul de resurse și comunicații pentru Organizații nonguvernamentale, Uniunea Artiștilor Plastici (UAP), Uniunea Arhitecților din România (UAR), Asociația Artiștilor Fotografi (AAF) și Asociația Română a Web-Masterilor (ARO Web).

³ Delia Ruxandra MUCICĂ, *Op.cit.*

Virgil Ștefan NIȚULESCU

(Proto-) Românii de la Movila Crestată - Brăila

Structurată în zece capitole, lucrarea de care ne ocupăm constituie doar prima parte a rodului stăruințelor arheologului Valeriu Sirbu, la dăva getică de pe Movila Crestată, situată în triunghiul Grădiștea-Sujești-Racovița, mărginită de râul Buzău, în județul Brăila, unde de-a lungul a șaptesprezece campanii de șantier arheologic (1978-1993, 1995), s-au săpat 2.900 m², reprezentând o pătrime din suprafața popinci.

Asupra metodelor de investigație arheologică și a celorlalte considerente privind zestre de cultură materială dată la lumină, își vor spune cuvântul cercetătorii în profesie. Autorul *Cuvântului înainte*, prof. univ. dr. Ioan Glodariu, specialist de notorietate în istoria clasică la Universitatea din Cluj, recunoaște în acest sens meritele indubitabile ale lucrării: „Cu deplină competență și cu știință, Valeriu Sirbu prezintă componentele așezării de pe Movila Crestată, urmând canoanele general acceptate pentru astfel de lucrări: stratigrafia, locuințele și amenajările complementare, toate categoriile de material arheologic și semnificația lor pentru viața materială și spirituală a comunității de acolo, apoi integrarea așezării în ansamblul lumii daco-getice, de la fondare la începutul secolului II î.Hr., până la cumpăna dintre cele două ere”. Au fost urmărite cu interes meșteșugurile, celelalte ocupații: agricultura, creșterea animalelor, vânătoarea, olăritul, prelucrarea metalelor, a osului și a cornului, a pietrei, dar și torsul, țesutul și împletitul, care au dat sensul structurii vieții acelor locuitori autohtoni.

Pe noi, ne-au atras, în mod special, credințele și practicile religioase ce au ritualuri comune în tot spațiul ocupat de geto-daci, unde, alături de înhumări obișnuite, au fost depistate și morminte cu aspect rotund, care denotă exercitarea sacrificiilor umane, dar și oseminte umane neincinerate în contexte nefuncare. În paralel, au fost depistate gropi cu ofrande și înhumări de animale. Dar

dincolo de observațiile de amănunt, se poate generaliza ideea că locuitorii așezării de la Movila Crestată dădeau o atenție deosebită focului, vetrei și resturilor focului, mentalități și practici tipice populațiilor arhaice. Ba, unele vetre au fost găsite ca fiind decorate - adevărate altare de cult - vatra având caracter de simbol al căminului. Valeriu Sirbu descrie și riturile agrare, ca și reprezentările antropomorfe și zoomorfe de pe diverse piese de ceramică cu semnificație culturală etc.

Partea descriptivă a lucrării continuă cu catalogul descoperirilor propriu-zise, o bibliografie reprezentativă, statistici, indici. În economia volumului, mai bine de jumătate dintre pagini este rezervată ilustrațiilor care oferă analistului imaginea fidelă a zonei cercetate.

Probabil, ultimele urme de locuire datând din jurul anului 1.000 î.Hr., suprafața necercetată încă ne rezervă surprizele așteptate, cele legate de apariția creștinismului, pe de o parte, de cea a formelor primare ale românității, pe de alta, fiind vorba de un teritoriu apt pentru asemenea descoperiri și cu nimic alături.

Cartea se adresează nu numai specialistului autentic, ci și amatorului de istorie națională. De altfel, autorul ci - arheolog consacrat - este un devotat muzeograf al Muzeului Brăilei, instituție cu vechi stagii în cercetarea și aprofundarea cunoașterii istoriei locale, în perspectiva celei naționale și universale, cu rezultate de înaltă ținută științifică.

Mircea COLOȘENCO

* Valeriu Sirbu, *Dăva getică de la Grădiștea, județul Brăila* (I), Editura Istros, Brăila, 1996, (Biblioteca, „Istros” 12/308 p+1, pl.scară 1/500.